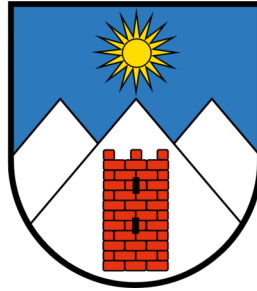

Vischnaunca da Breil

Lescha dallas alps e pastiras da casa

2020

I. Disposiziuns generalas

Art.	1	Territori
	2	Utilisaziun

II. Survigilanza, menaschi ed organisaziun

3	Administraziun e survigilanza
4	Suprastonza communal
5	La cumissiun d'alp
6	Obligaziuns dalla cumissiun d'alp
7	Societad d'alp
8	Obligaziuns dalla societad
9	Quen e revisiun
10	Lavur cumina

III. Determinaziuns finalas e penalas

11	Puniziuns
12	Dretg da recuors
13	Determinaziuns finalas
14	Vigur

La vischnaunca da Breil relai cun valur digl 1 d'october 2020 per tut las alps sin siu territori la suandonta lescha:

I. Determinaziuns generalas

Art. 1

Territori Las alps en proprietad e possess da vischnaunca ein:

- Alp Quader
- Alp Tschegn dadens
- Alp Tschegn dado
- Alp Nova
- Alp Rubi
- Frisal cun Faschas e Zanin tenor diever per las nuorsas
- Pastiras da casa Breil
- Alp Dado
- Alp Dado sura
- Alp Dadens sut
- Ladrail
- Urschiu sut
- Muladera
- Alp Dadens Dadens
- Urschiu sura
- Ognas da Pradiala
- Radun
- Alp da stiarls
- Gneida cunGarsens
- Urschiu sura
- Surtscheins
- Cuolm
- Alp Sut
- Fluaz
- Schmuer
- Pastira Andiaast
- Alp miez
- Alp sura

Las numnadas alps san vegnir cargadas cun dretgs da cargar (Normalstoss) tenor ordinaziun dil cantun.

Art. 2

Utilisaziun e
responsabilidadad

Tenor la lescha d'agricultura cantunala e federala duein las alps e las pastiras dalla vischnaunca vegni manteni e tgirai.

Tutta pasculaziun da biestga sin beins communal vegn procurada entras pasturs ni survegionza, ils quals ein da pladir dallas societads d'alp las qualas ein responsablas per muntanera e pasturs.

Conceder dretg da habitar per pli che 5 dis en tegias d'alp a personas ch'ei buca el menaschi basegna la lubientscha dalla suprastanza communal e dalla cumissiun d'alp.

Il pastur ha il dretg da guder la tegia tochen sil pli bia 5 dis suentar la scargada. Silsuentar drova ei la lubientscha dalla suprastanza communal per far diever dallas tegias d'alp.

Duront il temps da catscha san catschadurs cun domicil en vischnaunca affitar las tegias d'alp. Ina grappa da catscha ha mintgamai il dretg da far diever soli dad ina tegia. Duront il temps d'alpegiazion han ils pasturs la prioritad.

II. Survegionza, menaschi ed organisaziun

Art. 3

Administraziun e survegionza

L'administraziun e survegionza dils beins en caussas alpestras ein surdai a sequents organs:

1. La suprastanza communal
2. Las cumissiuns d'alp
3. Las societads d'alp

Art. 4

Suprastanza communal

Alla suprastanza communal ei surdada la suprema survegionza sur dallas alps, pastiras da casa, dils edifecis sco era sur dils organs suranumni.

Ils pensums ein:

- L'erecziun e manteniment dils edifecis, dils indrezs, urbarisaziun e megliuraziun da pli gronda dimensiun sco era reconstrucziuns necessarias d'edifecis entras donns elementars ei caussa dalla vischnaunca.
- La suprastanza communal fixescha il tscheins d'affitaziun, il dretgs da gudida da mintga alp ed il gudiments da pastira ed ulteriuras cundiziuns per il menaschis els contracts d'affitaziun cun las singulas societads d'alp.
- La survegionza e coordinaziun dalla repartiziun dils animals denter las societads vegn fatga dil gerau d'agricultura sin fundament

dallas propostas dallas cummissiuns d'alp. Ei in'ulivaziun voluntaria buca pusseviva vegn tratg la sort.

- Il gerau d'agricultura organisescha enteifer igl onn silmeins duas sesidas cun ils presidents dallas societads.
 1. Sesida avon la radunonza generala:
Coordinaziun dil animals sin las alps tenor dumbraziun
 2. Sesida suenter la scargada:
Resumaziun, propostas e preventiv d'investiziuns
 3. Ulteriuras sesidas tenor basegns

Art. 5

La cumissiun d'alp Mintga societad d'alp elegia ina cumissiun d'alp che secumpona minimalmein da treis commembers :

- a) president
- b) actuar
- c) cassier ni assessur

La cumissiun d'alp vegn elegida dil commembers dalla societad d'alp. En cass ch'il cassier havess buca dad esser in pur, eis ei d'eleger in auter commember ella cumissiun d'alp.

Art. 6

Obligaziuns dalla cumissiun La cumissiun d'alp ei responsabla per tut il menaschi dallas alps. Incumbensas specialas ein:

- Organisaziun dil menaschi tenor lescha da vischnaunca, contract d'affitaziun e las leschas surordinadas d'alpegiaziun dil cantun e dalla confederaziun
- Dumbrar en e reparter ils animals sin las alps. Orientar il gerau d'agricultura sur dalla repartiziun tochen igl 1 da mars.
- Prender en funcziun e svidar las lingias d'aua sin tut las alp
- Surprender ils baghetgs communalas dalla fumeglia e surdar tals alla vischnaunca
- Sur da donns observai, ei dad orientar il gerau d'agricultura

- Dar giu in preventiv d' investiziuns alla vischnaunca tochen sil pli tard ils 15 d'october
- Il rendaquen dalla societad ha liug alla radunonza generala entochen sil pli tard ils 31 da mars.
- Cun la vischnaunca ei da far giu quen entochen ils 15 da december.

Art. 7

Societad d'alp

La societads d'alp secumponan ord ils possessurs d'animals e dils menaschis d'agricultura sesents en la vischnaunca da Breil che cargan lur animals sil territori definau mintgamai el contract d'affitaziun dalla societad.

Las societads d'alp seconstitueschan sesezas el senn dil cudisch civil Svizzer, art. 60 e suandonts per organisar l'alpegiaziun.

Las societads ein:

- Societad d'alp vischinadi Breil-Dardin-Danis-Tavanasa
- Societad d'alp vischinadi Vuorz
- Societad d'alp vischinadi Andiast
- Societad d'alp Naul-Frisal

Art. 8

Obligaziuns dallas societads

Mintga societad fa in contract d'affitaziun cun la Vischnaunca.

Las societads ein obligadas da cultivar las pastiras, mantener ils indrezs, utilizar la puschina e procurar ch'il menaschi d'alp vegni menaus tenor la lescha da vischnaunca e las leschas surordinadas dalla confederaziun e dil cantun.

Las societads dalla vischnaunca da Breil dattan primarmein il dretg da cargar als commembers che cargan lur animals sin il territori definau el contract d'affitaziun e silsutenter als commembers dallas ulteriuras societads sesentas en la vischnaunca da Breil.

Ils animals vegnan igl εμπrem dumbrai en tier la societad dil vischinadi nua ch'il menaschi ei sesents.

Mintga menaschi puril che carga animals en vischnaunca da Breil ei commember da silmeins ina societad d'alp dalla vischnaunca da Breil nua ch'el carga. In menaschi sa esser commember da pliras

societads domiciladas en vischnaunca sch'el carga la biestga sil territori affitau.

Animals d'ordeifer la vischnaunca astgan mo vegnir pri si cun cunsentiment dalla suprastanza communal.

Tier basegns da sclausa d'alpegiazion ein oravontut ils pursanavels cun animals che vegnan envernai ordlunder pertuccai.

Per mantener e promover il gudiment dallas pastiras da casa en tuts vischinadis sa la suprastanza communal surschar il dretg da pasculaziun da singulas pastiras all'interessenza privata cun cundiziun che quels animals vegnien ord menaschis dalla vischnaunca da Breil.

Responsabla da far las seivs necessarias per sendas da viandar e separar quellas dallas pastiras. Far seivs denter pastiras ed il cunfin digl uaul. Sch'ei fa basegns sto vegnir signalisau da niev la senda da viandar.

Art. 9

Quen e revisiun

Il quen e bilanza dallas alps ein da menar tenor las prescripziuns commercialas da contabilitad e sto vegnir surdaus alla suprastanza communal tochen sil pli tard igl 1. d'avrel dil proxim onn.

Art. 10

Lavur cumina

Las lavurs cuminas vegnan menadas atras a schurnada cun pagar als purs che fan la lavur ina paga per ura che corrispunda alla lescha da salarisaziun dalla vischnaunca.

Lavurs cuminas ein adina d'annunziar a tut ils commembers dalla societad.

Lavurs cuminas extraordinarias per la vischnaunca, ein d'annunziar ordavon al gerau d'agricultura.

III. Determinaziuns finalas e penals

Art. 11

Puniziuns

Surpassaments visavi las perscripziuns da questa lescha vegnan puni dalla suprastanza communal cun castitgs da tochen frs 5'000.- Il daner da castitg croda en cassa communal.

Art. 12

Dretg da recuors Encunter disposiziuns e puniziuns decretadas dalla suprastonza communal sa vegnir recurriu alla dertgira administrativa dil cantun enteifer 20 dis.

Art. 13

Determinaziuns finalas Ils contracts d'affittaziun ein ina part integrada da questa lescha.

Ademplescha ina societad buca pli las obligaziuns tenor art. 7 e 8 da questa lescha, ei la suprastonza communal obligada da surdar l'administraziun ad ina outra societad dalla vischnaunca, ni en cass extraordinari ad in'administratur.

Per tuttas caussas buca regladas en questa lescha, valan las leschas surordinadas da confederaziun e cantun.

Confederaziun

- Lescha agricola dils 29 d'avrel 1998 (LwG ;SR 910.1)
- Disposiziun dils pagamenti directs DZV ;SR 910.16

Cantun

- Lescha da vetrinari (BR 914.000)
- Lescha dallas vischnauncas (GG ;BR 175.050)
- Disposiziun d'alpigiaziun (SömV ; BR 914.200)
- Memorandum annual dallas disposiziuns d'alpegiaziun el cantun Grischun

Art. 14

Vigur Cun l'entrada en vigur dalla presenta lescha vegnan abrogai tut las leschas e tut ils reglaments davart l'alpegiaziun en las anteriuras vischnauncas Breil, Vuorz e Andiast.

Questa lescha ei vegnida approvada entras il cussegl da vischnaunca ils 8 d'avrel 2020 ed entra en vigur naven digl 1 d'october 2020.

Breil, ils 09-04-2020

En num dalla suprastonza communal

El num dil cussegl da vischnaunca

Il president : *Clau Schlusser*

Il vice-president : *Tareisi Dietrich*

Igl actuar : *Curdin Cadonau*

Igl actuar : *Curdin Cadonau*